

CYFARFOD	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD	17 Chwefror 2025
TEITL	Deddf Llywodraeth Leol Ac Etholiadau (Cymru) 2021 (“Y Ddeddf”) Dyletswydd Arweinyddion Grwpiau Gwleidyddol a’r Pwyllgor Safonau. (Gwahoddir Arweinyddion Grwpiau Gwleidyddol i’r Cyfarfod)
AWDUR	Iwan Evans – Swyddog Monitro

1. Cefndir

Mae’r Ddeddf yn gosod dau brif ddyletswydd ar Arweinyddion Grwpiau Gwleidyddol (“Arweinyddion”) mewn perthynas â safonau ymddygiad Aelodau Grwpiau trwy Adran 62. Y ddyletswyddau yw:

- I gymryd camau rhesymol i hyrwyddo a chynnal safonau uchel o ymddygiad gan aelodau o’u grŵp.
- Cydweithio gyda’r Pwyllgor Safonau wrth iddo weithredu ei swyddogaethau.

Yn ogystal, mae swyddogaethau’r Pwyllgor Safonau yn cael eu hymestyn i gynnwys:

- Monitro cydymffurfiaeth Arweinyddion â’r ddyletswydd.
- Cynghori, hyfforddi neu drefnu i hyfforddi Arweinyddion ar y ddyletswydd.

Mae’r ddyletswydd newydd bellach wedi dod i rym ers Mai 2022 sydd yn gosod gofyn positif ar Arweinyddion i gymryd camau i hyrwyddo a chynnal ymddygiad. Bydd hyn yn golygu cyd-weithio rhwng y Pwyllgor Safonau ac yr Arweinyddion. Gall hyn fod yn gam cadarnhaol i gefnogi safonau ymddygiad aelodau ac i ddatrys materion yn gynnar.

Mabwysiadwyd Protocol gan y Pwyllgor yn Tachwedd 2022

[Rhaglen ar gyfer Pwyllgor Safonau ar Dydd Llun, 21ain Tachwedd, 2022, 10.30 y.b. \(llyw.cymru\)](#)

2. Cyfrifoldebau Pwyllgor Safonau

Mae’r newidiadau statudol hefyd yn gosod gofyn ar y Pwyllgor Safonau i fonitro cydymffurfiaeth a’r ddyletswydd fel y nodir uchod ac adrodd ar hyn fel rhan o’r adroddiad blynyddol. Er hwyluso a sicrhau proses gytbwys a theg aethpwyd ati felly i sefydlu meini prawf ar gyfer mesur cyflawniad. Defnyddiwyd awgrymiadau oedd wedi eu paratoi yn genedlaethol fel man cychwyn . Adolygwyd y rhain mewn sesiwn briffio rhwng aelodau y Pwyllgor ac Arweinyddion y Grwpiau Gwleidyddol. Mae’r meini prawf sydd yn cael eu hargymell wedi ei atodi yn Atodiad 1 ynghyd a ffurf adroddiad yn Atodiad 2. Amcan y cyfarfod yw rhoi cyflëi ‘r Pwyllgor a’r Arweinyddion Grwpiau adolygu trefniadau y Protocol .

Argymhelliad

Adolygu gweithrediad y ddyletswydd a chadarnhau trefniadau adrodd wrth symud ymlaen.